

Магістр 2 року навчання
факультету обліку і аудиту ХНЕУ ім. С. Кузнеця

СУТНІСТЬ ДЕФІНІЦІЇ "СУДОВО-ЕКОНОМІЧНА ЕКСПЕРТИЗА"

Анотація. Запропоновано авторське уточнене бачення терміна "судово-економічна експертиза". Враховано виокремленні сутнісні ознаки судово-економічної експертизи.

Аннотация. Предложено авторское уточненное видение термина "судебно-экономическая экспертиза". Учтены выделенные существенные признаки судебно-экономической экспертизы.

Annotation. The author refined vision of the term "judicial and economic expertise" is offered. The author's essential features of the judicial and economic expertise are taken into account.

Ключові слова: судово-економічна експертиза, процесуальна дія, доказ.

На сучасному етапі поняття "економічна злочинність" стало одним із центральних кримінологічних понять, тому виникає необхідність боротьби зі злочинами в економічній сфері, а її результативність буде залежати від наявності та обґрунтованості здійснення економічного контролю та судово-економічної експертизи.

Визначенню сутності судово-економічної експертизи в різні роки присвячували свої роботи такі вчені, як: Базась М. Ф., Бандурка А. М., Білуха М. Т., Бутинець Ф. Ф., Волинець Л. М., Назаренко Є. А., Мумінова-Савіна Г. Г., Камлик М. І., Понікаров В. Д. та ін.

Метою дослідження є обґрунтування сутності дефініції "судово-економічна експертиза".

У результаті проведеного дослідження встановлено, що сама сутність судово-економічної експертизи визначається через поняття. На сучасному етапі існує багато тлумачень щодо визначення поняття судово-бухгалтерської (судово-економічної) експертизи. При цьому на підставі існуючих визначень дефініції можна виділити основні ознаки судово-економічної експертизи, що подані у таблиці.

Таблиця

Основні ознаки судово-економічної експертизи

Автори	Ознаки					
	Форма проведення			Необхідність використання спеціальних знань	Підстави проведення	Мета проведення
	Дослідження	Процесуальна дія	Процес			
Назаренко Є. А. [1]	+	-	-	-	-	-
Волинець Л. М. [2]	+	-	-	+	-	-
Бутинець Ф. Ф. [3]	-	+	-	+	+	+
Білуха М. Т. [4]	+	-	-	-	-	-
Базась М. Ф. [5]	+	-	-	+	+	+
Мумінова-Савіна Г. Г. [6]	+	-	-	+	-	+
Понікаров В. Д. [7]	-	+	-	+	-	+
Швець В. Є. [8]	-	-	+	+	-	+

Як видно з таблиці, автори у процесі визначення поняття судово-економічної експертизи враховували різні змістовні ознаки. Так, наприклад, Назаренко Є. А., Волинець Л. М., Білуха М. Т., Базась М. Ф., Мумінова-Савіна Г. Г. під судово-економічною експертизою розуміють дослідження, а Бутинець Ф. Ф. та Понікаров В. Д. визначають її як процесуальну дію.

Наведене Назаренко Є. А. та Білухою М. Т. визначення, на думку автора, недостатньо пояснює сутність судово-економічної експертизи, бо не розкриває мети і підстав її проведення. Волинець Л. М. також дуже обмежено розкриває поняття, не враховуючи підстави та мету проведення експертизи, тому слід звернутись до інших авторів.

Так, визначення, які надали Бутинець Ф. Ф., Базась М. Ф., Понікаров В. Д. дають найбільш повне та ґрунтовне роз'яснення судово-економічної експертизи.

Узагальнюючи зазначене, можна зробити висновок, що сутністю судово-економічної експертизи є дослідження фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання, яке в межах чинного законодавства здійснюється особою, котра володіє спеціальними знаннями в галузі економіки, з метою надання висновку стосовно кола питань, що були поставлені органами дізнання, досудового слідства чи суду.

Отже, на підставі проведеного аналізу існуючих теоретичних підходів до визначення сутності судово-економічної експертизи виокремленні її основні ознаки та подано власне бачення цієї дефініції. Напрямом подальшого дослідження є розробка схеми організації судово-економічної експертизи в Україні.

Наук. керівн. Кожушко О. В.

Література: 1. Назаренко Е. А. Судебно-бухгалтерская экспертиза : учебн. пособ. / Е. А. Назаренко. – Донецк, 2000. – 115 с. 2. Волинець Л. М. Перевірка бухгалтерської документації. Хто та як її проводить / Л. М. Волинець. – Х., 2005. – 80 с. 3. Білуха М. Т. Судово-бухгалтерська експертиза : підручник / М. Т. Білуха. – К. : Видавнича компанія "Воля", 2004. – 656 с. 4. Бутинець Ф. Ф. Судово-бухгалтерська експертиза : навч. посібн. / за ред. Ф. Ф. Бутинця. – Житомир : Рута, 2004. – 460 с. 5. Базась М. Ф. Теоретико-методологічні засади судово-бухгалтерської експертизи : навч. посіб. / М. Ф. Базась. – К., 2007. – 488 с. 6. Мумінова-Савіна Г. Г. Судово-бухгалтерська експертиза : навч.-метод. посіб. / Г. Г. Мумінова-Савіна. – К. : КНЕУ, 2004. – 268 с. 7. Понікаров В. Д. Судово-економічна експертиза : навч. посіб. / В. Д. Понікаров, С. М. Попова, Л. М. Попова. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 271 с. 8. Швець В. Є. Основи бухгалтерського обліку та судово-бухгалтерської експертизи : підручник / В. Є. Швець. – К., 2008. – 240 с.

УДК 657.6:657.3

Катков К. С.

Студент 4 курсу
факультету обліку і аудиту ХНЕУ ім. С. Кузнеця

ДЕРЖАВНИЙ АУДИТ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Анотація. Визначено та обґрунтовано проблеми і переваги розвитку державного аудиту в Україні на основі вивчення законодавчо-нормативних актів та узагальнення опублікованих з досліджуваної проблематики робіт практиків та вчених.

Аннотация. Определены и обоснованы проблемы и преимущества развития государственного аудита в Украине на основе изучения законодательно-нормативных актов и обобщения опубликованных по исследуемой проблематике работ практиков и ученых.

Annotation. Problems and advantages of development of state audit in Ukraine have been identified and substantiated on the basis of study of legislative and normative acts and generalization of works by practical workers and scientists on the investigated range of problems.

Ключові слова: державний фінансовий контроль, державний аудит, державні кошти, ефективність використання державних коштів, бюджетні установи, Державна фінансова інспекція України (ДФІ України), Рахункова палата України.

У сучасних умовах реформування економіки України відбувається зміна цілей управління державними фінансами і державною власністю. Основною метою стає підвищення ефективності використання державних фінансових ресурсів, забезпечення суспільства якісними соціальними послугами, досягнення відкритості органів влади і державного сектору. У рамках змін, що відбуваються в економіці країни, впровадження державного аудиту в роботу органів, що здійснюють державний фінансовий контроль, може стати одним із позитивних моментів у вдосконаленні контролю державних коштів, а також, зокрема, одним із найбільш ефективних засобів регулювання користу-